

Community of Practice Toolkit

Περιγραφή και σκοπός

Το Community of Practice Toolkit υποστηρίζει τη δημιουργία και τη λειτουργία μιας κοινότητας ανθρώπων που μοιράζονται ένα πεδίο πρακτικής και μαθαίνουν συστηματικά ο ένας από τον άλλο. Οργανώνει τον κοινό σκοπό, τη συμμετοχή, τους ρόλους, τις δραστηριότητες, τη διαχείριση γνώσης και την παρακολούθηση της υγείας της κοινότητας.

Πού αποσκοπεί

- Να ορίσει σαφές πεδίο, σκοπό και αξία για τα μέλη.
- Να προσελκύσει τα κατάλληλα μέλη και να διευκολύνει την ένταξή τους.
- Να οργανώσει σταθερό ρυθμό ανταλλαγής εμπειρίας και μάθησης.
- Να μετατρέπει τη συζήτηση σε επαναχρησιμοποιήσιμη γνώση και καλύτερη πρακτική.
- Να παρακολουθεί τη συμμετοχή, τη χρησιμότητα και τη βιωσιμότητα της κοινότητας.

Βασική ροή

Βήμα	Εργασία
1	Ορισμός σκοπού και πεδίου πρακτικής
2	Χαρτογράφηση μελών και αναγκών
3	Ρόλοι, κανόνες και ένταξη
4	Ρυθμός δραστηριοτήτων και διευκόλυνση
5	Καταγραφή και διάδοση γνώσης
6	Παρακολούθηση και ανανέωση κοινότητας

Ταυτότητα και αξία της κοινότητας

Πεδίο	Συμπλήρωση
Ονομασία κοινότητας	
Πεδίο πρακτικής	
Κοινό πρόβλημα ή πρόκληση	
Κύρια μέλη	
Αξία για τα μέλη	
Αξία για τον οργανισμό ή το οικοσύστημα	
Χρονικός ορίζοντας	
Φορέας υποστήριξης	

Δήλωση σκοπού

Για ποιον	Ποια πρακτική	Ποια αλλαγή	Με ποιον τρόπο

Σύντομη δήλωση σκοπού της κοινότητας

Όριο πεδίου

Περιλαμβάνεται	Δεν περιλαμβάνεται

Μέλη ρόλοι και ένταξη

Χαρτογράφηση μελών

[illegible]

Ρόλοι κοινότητας

Ρόλος	Κύρια ευθύνη	Πρόσωπο	Χρόνος ή συχνότητα	Αναπλήρωση
Χορηγός	Πόροι και θεσμική υποστήριξη			
Συντονιστής	Πρόγραμμα και συνοχή κοινότητας			
Διευκολυντής	Συμμετοχικές συναντήσεις			
Επιμελητής γνώσης	Καταγραφή και οργάνωση υλικού			
Μέλος	Συμμετοχή και ανταλλαγή πρακτικής			

Βήματα ένταξης νέου μέλους

Βήμα	Υλικό ή ενέργεια	Υπεύθυνος
1	Καλωσόρισμα και σκοπός	
2	Κανόνες συμμετοχής και πρόσβαση	
3	Σύντομη γνωριμία και ανάγκες	
4	Πρώτη δραστηριότητα ή συνεισφορά	

Κανόνες και ρυθμός δραστηριοτήτων

Συμφωνία συμμετοχής

Θέμα	Συμφωνημένος κανόνας
Εμπιστευτικότητα	
Σεβασμός και συμπεριληψη	
Χρήση και αναφορά υλικού	
Συχνότητα συμμετοχής	
Λήψη αποφάσεων	
Διαχείριση διαφωνιών	

Ημερολόγιο δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα	Σκοπός	Μορφή	Συχνότητα	Διάρκεια	Υπεύθυνος
Συνάντηση πρακτικής					
Παρουσίαση περίπτωσης					
Ομότιμη υποστήριξη					
Σύντομη διαδικτυακή συζήτηση					
Εργαστήριο παραγωγής υλικού					
Ανασκόπηση κοινότητας					

Ελάχιστος βιώσιμος ρυθμός κοινότητας

Σχεδιασμός συνάντησης και διευκόλυνση

Στοιχείο συνάντησης	Περιγραφή	Χρόνος	Υπεύθυνος
Στόχος			
Άνοιγμα και σύνδεση			
Περίπτωση ή ερώτημα πρακτικής			
Ανταλλαγή εμπειρίας			
Σύνθεση γνώσης			
Δεσμεύσεις και επόμενα βήματα			

Έλεγχος συμμετοχής

Παρατήρηση	Ένδειξη	Παρέμβαση διευκολυντή
Λίγες φωνές κυριαρχούν		Γύρος σύντομων τοποθετήσεων ή μικρές ομάδες
Χαμηλή σύνδεση με πρακτική		Εστίαση σε πραγματική περίπτωση και συγκεκριμένο ερώτημα
Παθητική παρακολούθηση		Σαφής μικρή εργασία ή πρόσκληση συνεισφοράς
Σύγκρουση ή ένταση		Επαναφορά στους κανόνες και στα κοινά δεδομένα
Δεν προκύπτει αποτέλεσμα		Σύνοψη, ιδιοκτήτης ενέργειας και προθεσμία

Ερώτημα επόμενης συνάντησης

Γνώση περιεχόμενο και ψηφιακός χώρος

Κύκλος γνώσης

Γνώση ή υλικό	Πώς συλλέγεται	Ποιος επιμελείται	Πού αποθηκεύεται	Πώς επαναχρησιμοποιείται

Πρότυπο καταγραφής καλής πρακτικής

Πεδίο	Καταγραφή
Πρόβλημα και πλαίσιο	
Τι εφαρμόστηκε	
Τι λειτούργησε και γιατί	
Τι δεν λειτούργησε	
Στοιχεία ή αποτέλεσμα	
Προϋποθέσεις μεταφοράς	

Βασικές απαιτήσεις ψηφιακού χώρου

- Εύκολη πρόσβαση και αναζήτηση.
- Σαφής δομή φακέλων και ονοματοδοσία.
- Κατάλληλα δικαιώματα και προστασία δεδομένων.
- Ένας υπεύθυνος για ενημέρωση και αρχειοθέτηση.

Υγεία κοινότητας και ανανέωση

Πίνακας παρακολούθησης

Δείκτης	Αρχική τιμή	Στόχος	Τρέχουσα τιμή	Πηγή	Απόφαση
Ενεργά μέλη					
Ποικιλία συμμετεχόντων					
Συμμετοχή στις δραστηριότητες					
Συνεισφορές γνώσης					
Χρήση παραγόμενου υλικού					
Χρησιμότητα για τα μέλη					

Σήματα και ενέργειες

Σήμα	Ερμηνεία	Ενέργεια
Σταθερή συμμετοχή και συνεισφορά	Η κοινότητα δημιουργεί αξία.	Εμβάθυνση και ανάδειξη μελών.
Παρουσία χωρίς συνεισφορά	Η μορφή δεν ενεργοποιεί τα μέλη.	Μικρότερες ομάδες και σαφή αιτήματα.
Μείωση συμμετοχής	Η αξία ή ο ρυθμός χρειάζεται επανέλεγχο.	Σύντομη έρευνα αναγκών και προσαρμογή.
Εξάρτηση από ένα άτομο	Υπάρχει κίνδυνος συνέχειας.	Μοίρασμα ρόλων και σχέδιο διαδοχής.
Χωρίς εφαρμογή γνώσης	Η μάθηση δεν μεταφέρεται στην πράξη.	Πειράματα εφαρμογής και ανατροφοδότηση.

Απόφαση για τον επόμενο κύκλο

Συμπληρωμένο παράδειγμα

Υποθετική κοινότητα πρακτικής στελεχών δήμων, κοινωνικών επιχειρήσεων και οργανώσεων που εργάζονται για την επανένταξη νέων εκτός εκπαίδευσης και εργασίας. Ο πρώτος κύκλος διαρκεί έξι μήνες.

Πεδίο	Παράδειγμα
Κοινός σκοπός	Βελτίωση του εντοπισμού, της προσέγγισης και της παραπομπής νέων σε κατάλληλες υπηρεσίες.
Αξία για τα μέλη	Πρόσβαση σε δοκιμασμένες πρακτικές, ομότιμη υποστήριξη και κοινά εργαλεία.
Ρυθμός	Μηνιαία συνάντηση 90 λεπτών και μία σύντομη διαδικτυακή ανταλλαγή ανά δύο εβδομάδες.
Κύριο υλικό	Κοινό πρότυπο παραπομπής και σύντομες καταγραφές περιπτώσεων.
Κανόνας	Ανωνυμοποίηση περιπτώσεων και μη κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων.

Αποτελέσματα πρώτου κύκλου

Δείκτης	Στόχος	Αποτέλεσμα	Ερμηνεία	Επόμενη ενέργεια
Ενεργά μέλη	≥ 20	24	Εντός στόχου	Διατήρηση ανοιχτής πρόσκλησης
Παρουσιάσεις περίπτωσης	6	5	Μικρή απόκλιση	Προγραμματισμός νωρίτερα
Χρήση κοινού προτύπου	≥ 8 φορές	10 φορές	Υπέρβαση στόχου	Αναθεώρηση με σχόλια χρηστών
Χρησιμότητα για μέλη	≥ 4/5	4,2/5	Θετική αξία	Συνέχιση κύκλου

Απόφαση

Η κοινότητα συνεχίζεται για δεύτερο εξάμηνο, με δύο συντονιστές, θεματικές μικρές ομάδες και υποχρεωτική σύντομη καταγραφή των εργαλείων που δοκιμάζονται στην πράξη.

Τελικός έλεγχος

- ☐ Ο σκοπός, το πεδίο πρακτικής και η αξία για τα μέλη είναι σαφή.
- ☐ Η κοινότητα απαντά σε πραγματική ανάγκη μάθησης ή βελτίωσης πρακτικής.
- ☐ Οι ομάδες μελών και τα εμπόδια συμμετοχής έχουν χαρτογραφηθεί.
- ☐ Οι ρόλοι, οι κανόνες και η διαδικασία ένταξης έχουν συμφωνηθεί.
- ☐ Υπάρχει σταθερός και ρεαλιστικός ρυθμός δραστηριοτήτων.
- ☐ Οι συναντήσεις συνδέονται με πραγματικές περιπτώσεις και επόμενες ενέργειες.
- ☐ Η γνώση καταγράφεται, οργανώνεται και είναι εύκολα προσβάσιμη.
- ☐ Η προστασία δεδομένων και η εμπιστευτικότητα έχουν καλυφθεί.
- ☐ Παρακολουθούνται η συμμετοχή, η χρησιμότητα και η εφαρμογή της γνώσης.
- ☐ Υπάρχει σχέδιο ανανέωσης ρόλων και επόμενος κύκλος αναθεώρησης.

Άμεσες ενέργειες

Ημερομηνία επόμενης αναθεώρησης

Υπεύθυνοι επόμενου κύκλου

Σημείωση: Το παράδειγμα είναι υποθετικό. Η μορφή, ο ρυθμός, τα εργαλεία και οι δείκτες πρέπει να προσαρμόζονται στις πραγματικές ανάγκες των μελών και στους διαθέσιμους πόρους.